

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา

A STUDY OF FACTORS EFFECTING INFORMATION COMMUNICATION AND TECHNOLOGY
LEADERSHIP OF SECONDARY SCHOOL'S ADMINISTRATORS IN NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

ดวงเดือน ตั้งประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บรรจบ บุญจันทร์
สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 84 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนโดยใช้สังกัดสถานศึกษาเป็นระดับชั้น ได้ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 39 คน และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.933 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ด้านความเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล
2. การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา ได้แก่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน
3. ปัจจัยการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมาได้ร้อยละ 66.6 หรือมีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ได้ร้อยละ 66.6 โดยปัจจัยการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความสำคัญหรือมีอิทธิพลมากกว่าวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, การพัฒนาวิชาชีพ

ABSTRACT: The purposes of this study were to study and compare the information communication and technology leadership of secondary school's administrators in Nakhon Ratchasima province which classified into jurisdiction, and to predict factors effecting information communication and technology leadership of secondary school's administrators in Nakhon Ratchasima province. The subjects were 84 people which 39 people were classified under The Secondary Educational Service Area Office 31 and the other 45 people were from Nakhon Ratchasima provincial Administrative Organization. The samples were unproportionally classified sampling. The research tool was a 5 rating scale questionnaires. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and multiple regression analysis-stepwise method.

The findings found that:

1. The information communication and technology leadership of secondary school's administrators under Nakhon Ratchasima province, in over all, was at a high level. When considering each aspect found that the highest means was visionary leadership. The lowest mean was digital civilian.
2. There was no significant different at .05 level between the jurisdictions as to compare the information communication and technology leadership of secondary school's administrators under Nakhon Ratchasima province. As to consider each aspect, there was no significant different at .05 level neither.
3. Factors on information communication and technology integrated, and vision of information and communication technology were predictable of 66.6 percentages or were influenced to information communication and technology leadership of secondary school's administrators under Nakhon Ratchasima province at 66.6 percentages. The information communication and technology integrated were more influenced than vision of information and communication technology.

Keywords: leadership, communication and technology, professional development

บทนำ บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโลกยุคปัจจุบันได้พัฒนามาถึงขั้นที่มีความซับซ้อนและหลากหลาย จนกระทั่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของโลก ไปจนถึงการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ความเป็นโลกาภิวัตน์และสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ในมิติต่าง ๆ เกิดขึ้นได้ และยังคงเดินหน้าพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2551 : 1) ในสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ การผลิต ต่อยอด ถ่ายทอด บูรณาการและใช้ความรู้เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน และการสร้างสังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ คนเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุด การเรียนรู้และการศึกษาเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนานคน การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการเรียนรู้และการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. 2545 : 47)

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของการศึกษา และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้สนับสนุนระบบการศึกษา ดังจะเห็นได้จากมีการพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาโดยลำดับ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 78 (3) ส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ 5 พ.ศ.2554-2563 ของประเทศไทย หรือ ICT2020 ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาและประยุกต์ ICT เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่หลักด้านการจัดการศึกษาของประเทศ ได้ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาเป็นความรู้ในระดับที่สูงขึ้นและสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติข้างต้น จึงได้กำหนดนโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีสาระสำคัญ คือ จัดให้ผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกำหนดมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 6 ด้าน คือ การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา โครงสร้างพื้นฐาน การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ และความร่วมมือภาครัฐ เอกชนและชุมชน นอกจากนี้ยังจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554-2556 โดยมีวิสัยทัศน์ คือ การศึกษาแห่งอนาคตเป็นจริงได้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Enabling future education with ICT)

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น การที่จะบริหารระบบการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาคือปัจจัยที่สำคัญที่สามารถวางแผนและจัดการกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระบบการศึกษาประสบผลสำเร็จ ซึ่งนอกจากจะมองเห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นในระบบของการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผู้บริหารยังต้องเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่แตกต่างออกไปจากฝ่ายปฏิบัติการหรือครูผู้สอน ต้องเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ กำหนดนโยบายทางการศึกษา หลักสูตรการศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และจัดให้มีส่วนสนับสนุนการศึกษาเพื่อลดภาระของผู้สอนให้น้อยลง

จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 9 ว่าด้วยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ รายงานสภาพและผลการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ในประเด็นของการนำแผนเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา พบว่าแม้จะได้มีการขยายและเชื่อมต่อบริเวณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้แก่โรงเรียนในสังกัดต่าง ๆ แล้ว แต่สถานศึกษายังดำเนินการได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งบ่งชี้ถึงปัญหาการขาดภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการบูรณาการแผนเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : ก) และรายงานผลการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา พ.ศ. 2551 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูอาจารย์ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัยจากสถานศึกษาทั่วประเทศอย่างครอบคลุมทุกระดับการศึกษายังพบว่า ระดับการศึกษาที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา ในภาพรวมที่น้อยที่สุด คือ สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 27) เพื่อสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างจริงจังและต่อเนื่องในการจัดการศึกษา และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย รวมถึงเป็นมาตรฐานสำหรับการประเมินทักษะและความรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำต้องการสนับสนุนการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ (ISTE) และสมาคมวิชาชีพทางการศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานสากลการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (National Educational Technology Standard for Administrators : NETS-A) 5 ด้าน ได้แก่ ความเป็นผู้นำในด้านวิสัยทัศน์ วัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และความเป็นพลเมืองดิจิทัล ซึ่งแต่ละด้านได้กำหนดภาระงานในบทบาทภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไว้ด้วย (International society for technology in education. Online. 2009)

โรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวน 108 โรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนและแต่ละหน่วยงานสังกัดสถานศึกษามีบริบทที่ต่างกันตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของหน่วยงานและผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามทั้งสองหน่วยงานได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริม พัฒนา และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการศึกษาดังปรากฏในวิสัยทัศน์ และแนวทางการดำเนินการ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา มีการแสดงออกถึงระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับใด เมื่อเปรียบเทียบกับสังกัดสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันหรือไม่ และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมาให้เป็นบุคคลสำคัญที่จะขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาสามารถบูรณาการเทคโนโลยีกับการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มสมรรถนะการนำเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสังกัดสถานศึกษาต่างกันมีความแตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การพัฒนาวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหา ดังนี้ ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาตามกรอบมาตรฐานระดับชาติทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหาร (National Educational Technology Standard for Administrators : NETS-A) (International Society for Technology in Education. 2009) ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นผู้นำในด้านวิสัยทัศน์ การพัฒนาการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ความเป็นเลิศในการปฏิบัติ อย่างมีอาชีพ การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ความเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ได้สรุปตามแนวคิดของ บรรจบ บุญจันทร์ (2554ช : 63-74) ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การพัฒนาวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2556 จำนวน 108 คน
  - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 84 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 39 คน และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 45 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัดสถานศึกษาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
3. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่
    - 3.1.1 สังกัดสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
    - 3.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 4 ปัจจัย คือ วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การพัฒนาวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นผู้นำในด้านวิสัยทัศน์ การพัฒนาการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และความเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2556 จำนวน 108 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 84 คน แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัดสถานศึกษาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 และสังกัดองค์การบริหารจังหวัดชัยภูมิ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.974

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย โดยผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 84 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.2 ระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายด้านและโดยภาพรวมแล้วนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์

4.3 เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา ใช้สถิติทดสอบค่าที

4.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 84 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. ระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ด้านความเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล

3. การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา ได้แก่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4. ปัจจัยการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ได้ร้อยละ 66.6 หรือมีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ได้ร้อยละ 66.6 โดยปัจจัยการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีอิทธิพลมากกว่าวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมาซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจบ บุญจันทร์ (2554ช : 213-218) วิจัยเรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้อันเนื่องมาจากหน่วยงานภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่หลักในการบริหารจัดการศึกษาจึงต้องพัฒนาความรู้และขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของตนเอง เพื่อเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมถึงพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือและประกอบการศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา คือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อันเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาทั้งที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ต่างก็ตระหนักในภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ และมองเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งยังมีโอกาสเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาที่เท่าเทียมกัน จึงทำให้ระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีจำนวน 2 ปัจจัย โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจบ บุญจันทร์ (2554ก : 199-205) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1-3 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา มี 2 ปัจจัย ได้แก่ การพัฒนาวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิคม นาคอ้าย (2549 : 197-209) วิจัยเรื่ององค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศในหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของครู และการพัฒนาวิชาชีพครูมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริหาร โดยการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นตัวแปรแรกที่ถูกเลือกเข้าร่วมพยากรณ์ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉลอง บุญญานันท์ (2547) ที่พบว่า การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นด้วย ไว้วางใจ มั่นใจ เข้าใจ และยอมรับในเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงการส่งเสริม ให้ความช่วยเหลือ และให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และประสบความสำเร็จที่ครบถ้วน บริบูรณ์ในการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการยังมุ่งเน้นให้สถานศึกษาจัดการศึกษาแบบบูรณาการ โดยนำสื่อเทคโนโลยีมาบูรณาการในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นตัวแปรที่สองที่ถูกเลือกเข้าร่วมพยากรณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสร้างวิสัยทัศน์เป็นการสร้างภาพในอนาคตขององค์การ ซึ่งเป็นการสะท้อนความคิดเชิงรุก โดยอาศัยข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ผู้นำในทุกระดับขององค์การมีส่วนร่วมในการสานฝัน มีการสื่อสารภาพอย่างชัดเจน และสมาชิกทุกคนยอมรับและยินดีปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องมีการสื่อสารที่ขยายความคิด ความเชื่อของตนให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าใจ เป็นที่ยอมรับของทุกคน และนำไปสู่การปฏิบัติ ประการสำคัญคือ จะต้องมีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ สร้างแรงบันดาลใจให้กับสมาชิก และสมาชิกเต็มใจปฏิบัติตามวิสัยทัศน์นั้น

ทั้งนี้ปัจจัยด้านสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและปัจจัยด้านการพัฒนาวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา สอดคล้องกับการศึกษาของ Maddux (2002 : 5-11) พบว่า ผู้บริหารการศึกษาต้องมีความรู้ทางเทคโนโลยีอยู่ในระดับต่ำและไม่สามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้สร้างประสิทธิผลการนำได้อย่างเต็มที่ หรืออาจกล่าวได้ว่า ในขณะที่ความเพียงพอและความสามารถของเทคโนโลยีได้ถูกนำไปใช้ตอบสนองความต้องการของสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น แต่ความต้องการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารก็ยังมีน้อย (McLeod, Logan and Allen. 2002 : 143-154) นอกจากนี้ ปัญหาการพัฒนาเทคโนโลยีของไทยในภาพรวมที่พบว่าไม่ประสบความสำเร็จเกิดจากปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดแรงผลักดันจากผู้บริหารของประเทศ (ครรชิต มัลลียงศ์. 2546 : 136) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีช่วงอายุอยู่ในยุคเบบี้บูมเมอร์ หรือมีอายุระหว่าง 48-67 ปี ซึ่งลักษณะนิสัยมักยึดมั่น ไม่เปลี่ยนแปลงความคิดง่าย ๆ ทั้งนี้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบันนั้นค่อนข้างซับซ้อนซึ่งอาจทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจและเรียนรู้ รวมถึงการนำมาประยุกต์ใช้ ด้วยเหตุนี้อาจส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับต่ำ ส่วนในด้านการพัฒนาวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนั้น อาจเนื่องมาจากปัจจุบันบุคลากรทางการศึกษาให้ความสำคัญกับการทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนการกำกับ ติดตาม การประเมินผล และการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอนขาดความต่อเนื่องและขาดประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1.1 หน่วยงานต้นสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล ให้มากขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การศึกษาด้วยตนเอง การเข้ารับการอบรมระยะสั้น การเรียนทางไกล การประชุมกลุ่มย่อย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสัมมนา ฯลฯ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในด้านสังคม จริยธรรม กฎหมายและความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะทำให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและตรงกับความต้องการ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรออกข้อบังคับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อความปลอดภัยในโรงเรียน สิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการออกกฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้มากขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสามารถนำไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.5 ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ทั้งมวลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา วิธีการนำแผนเทคโนโลยีสารสนเทศสู่การปฏิบัติ และการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกอย่างในการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับการศึกษาอื่น และในสังกัดอื่น ๆ หรือกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่กว้างขึ้นนอกเหนือจากจังหวัด นครราชสีมา

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น การจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การสนับสนุนของผู้ปกครองในการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการสนับสนุนของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน เป็นต้น

2.3 ควรมีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ นอกเหนือจากผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง เป็นต้น

2.4 การใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันไดต้องมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 40 เท่าของตัวแปรอิสระ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2551). แนวคิดสำหรับการจัดทำกรอบนโยบายเทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ.2554-2563 ของประเทศไทย, สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2556, จาก <http://motfgds.mot.go.th/joomla1512/doc/ict2020>.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554-2556. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2556, จาก

<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=22564&Key=news>

20

ครุชิต มาลัยวงศ์. (2546). **ทักษะไอที**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.

ฉลอง บุญญานันต์. (2547). **ปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้เป็นฐาน : ทางเลือกใหม่ที่จำเป็นสำหรับโรงเรียนเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

นิคม นาคอ้าย. (2549). **องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บรรจบ บุญจันทร์. (2554ก). **การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 1-7 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1-3**. รายงานการวิจัย. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- _____ (2554ข). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. (2545). **กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ.2544-2553 ของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : ธนาเพรส แอนด์ กราฟฟิก.
- International society for technology in education. (2009). **National Educational technology Standard for Administrators : NETS-A**. Retrieved May 19, 2013 , from <http://www.iste.org/docs/pdfs/nets-a-standards.pdf?sfvrsn=2>.
- Maddux, C. (2002). "Barriers to the successful use of information technology in Education." **Computers in the Schools**. 14(4) : 5-11.
- Mcleod , S. Logan, J. and Allen, J. (2002). "Preparing school administrators to user and facilitate the use of information technology : Study of educational Leadership programs." In **paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association**. pp. 143-154. New Orleans : American Educational Research Association.